

SJH

Sogn Jord- og Hagebruksskule

EI UTDANNING
FOR FRAMTIDA

www.sjh.vgs.no

SJH – EI UTDANNING FOR FRAMTIDA

Drøyer du om å gjera ein skilnad for natur, miljø, dyr og menneske?

Vil du ha ei utdanning der teori og praksis går hand i hand, i eit læringsmiljø som er både praksisnært og framtidsretta? Då kan Sogn Jord- og Hagebruksskule (SJH) vera skulen for deg.

SJH er ein vidaregåande skule i Aurland, plassert i eit levande kulturlandskap mellom fjell og fjord. Her møter du medelevar frå heile landet, i ulike aldrar og med ulik bakgrunn, samla av interessa for landbruk, natur og berekraftig matproduksjon. På SJH lærer du gjennom praktisk arbeid med gardsdrift, hagebruk og forvaltning av naturressursar, kombinert med solid fagleg fordjuping.

Ein liten skule og engasjerte lærarar gir tett oppfølging og eit trygt fellesskap.

*SJH er ein stad for læring, fellesskap og framtidstru
– for deg som ynskjer ei utdanning for framtida!*

NOREG SIN EINASTE REGENERATIVE OG ØKOLOGISKE NATURBRUKSSKULE

Dette er utdanninga for deg som er nysgjerrig på naturen sine egne prosessar, og som vil bruke kunnskapen din til å forme ei grønare framtid.

Du ynskjer å skape noko som varar
– og brenn for ei framtid innan:

- berekraftig matproduksjon og landbruk
- eige småbruk og sjølvstendig næringsverksemd
- husdyr i samspel med økosystemet i landbruket
- matforedling med sans for kvalitet, handverk og tradisjon

Hjå oss er garden og naturen sjølve klasserommet. Du får ei solid grunnutdanning, samstundes som du kan forme studieløpet etter egne interesser gjennom fordjupingsfag og praktiske prosjekt.

Her får du jord under neglene, nær kontakt med dyra, god teoretisk innsikt – og eit godt fagleg fellesskap.

*Sjå vår video
om skulen*

Ystebui i ostebygda Undredal - Din spesialist på ysteutstyr og melkeforedling

Skal du starte, fortsette eller utvide produksjon?

Hos YSTEBUI finner du alt du trenger til profesjonell - eller hjemmeproduksjon

Kulturer – Løyper - Osteformer – Ostekleder – Emballasjer
Utstyr – Klær – Maskiner - Tanker

Bestill enkelt i
nettbutikken vår
www.ystebui.no
Vi sender raskt!

Undredalsvegen 137, 5746 Undredal

940 50 696

bestilling@ystebui.no

LIVET SOM ELEV

På Sogn Jord- og Hagebruksskule kjem det elevar med ulike bakgrunn og i ulike aldrar.

Nokon er vaksne opp på gard, andre kjem med mindre erfaring frå landbruk. Nokre kjem òg frå andre delar av Skandinavia. Dette mangfaldet skaper eit rikt læringsmiljø og eit inkluderande fellesskap der det er plass til alle.

Alle elevar får tilbod om å bu på internat. Her får du eige rom og tilgang til fellesareal og kjøkken. Internatet gir rom både for ro og eigen tid, og for fellesskap rundt måltid, samtalar og kvardagsliv.

*Sjå kvifor du
bør velje denne
skulen.*

Kvar vekedag samlast elevar og tilsette til eit felles måltid med varm lunsj i skulen si kantine – ein viktig del av kvardagen og fellesskapet.

100% Økologisk

Økologisk kjøt frå Vik i Sogn

Råvarer av dyr frå grøderike gardar og fjordnære sommarbeiter.

Lokalt slakteri

Vi pakker og foredlar

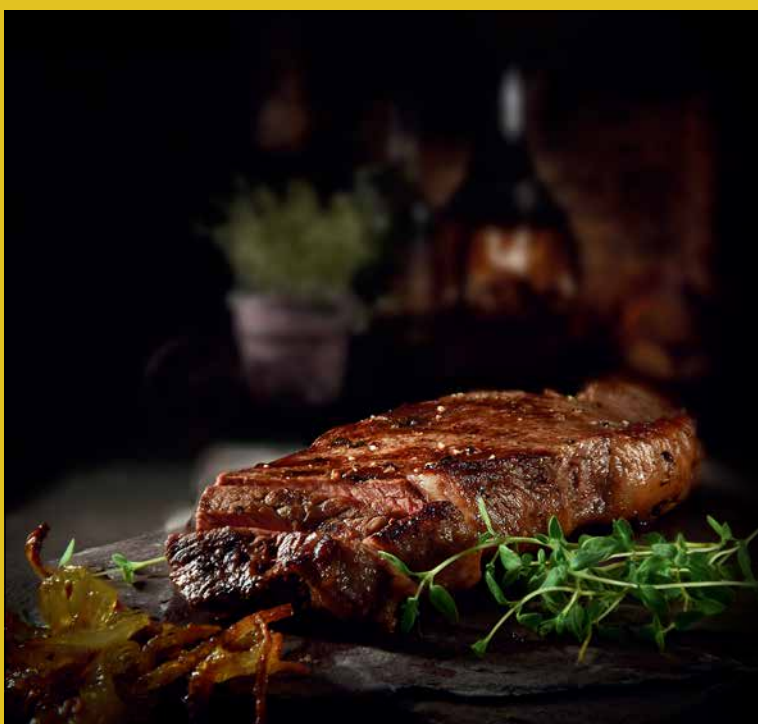
Kvalitet heile vegen – frå beite til bord.

47657465

post@vikja.no

www.vikja.no

Vikja

REGENERATIVT OG ØKOLOGISK LANDBRUK

Sidan 1989 har skulen sagt farvel til kunstgjødsel og sprøytemiddel og heller valt å satse på kunnskap, erfaring og langsiktig forvaltning av jord og dyr.

Hjå oss blir landbruk drive i tett samspel med miljøet og naturen rundt – med mål om å gi meir tilbake enn vi tek. Skulen arbeider etter regenerative dyrkingsprinsipp som har som mål å byggje opp att og styrkje jordhelsa, auke det biologiske mangfaldet, binde karbon i jorda og skape robuste økosystem.

Vi jobbar med naturen sine egne prosessar, ikkje mot dei.

Det gjer vi mellom anna ved å unngå pløying og ved å vidareføre tradisjonell stølsdrift, der husdyra spelar ei nøkkelrolle som naturforvaltarar i fjellet om sommaren. Resultatet er grønsaker, mjølk og ost av aller høgaste kvalitet – ein skilnad du kan smake.

Vi trur på småskala landbruk, og på at ei utdanning som småbrukar gir heilskapleg innsikt i alle delar av drifta: frå grønsaksdyrking og frukthage til mjølkeproduksjon, ysting og vidareforedling.

Norsk Gardsost

Medlemsorganisasjon for norske
gårds- og håndverksystere

Vi jobber for å gi deg et sterkt og støttende nettverk med kurs, rådgivning, fagressurser, medlemsblad, nyhetsbrev, bransjekalender, rabatter, fagskoletilbud og en tydelig stemme i politikk- og næringsliv.

Bli medlem på www.norskgardsost.no

PRAKSIS OG SKULEUTFLUKTER

Hjå oss får du høve til å utforske eigne interesser gjennom praksisopphald på fagleg relevante stader. Praksisen varer i to veker om våren i Vg2 og to veker om hausten i Vg3.

Du kan til dømes vere i praksis på eit landbruk du er særleg inspirert av, eller ein stad der du får prøve ut og vidareutvikle agronomkunnskapen din i tverrfaglege samanhengar. Moglegheitene er mange, og praksisopphaldet blir tilpassa dine faglege interesser og ambisjonar.

Ved skulestart og i sommaren mellom Vg2 og Vg3 dreg vi på turar med overnatting på fjellet. Her arbeider vi mellom anna med prøvefiske og analysar av fiskebestandar i fjellvatn, og deltek i tradisjonell stølsdrift. Heile klassen er med på å stelle geitene på fjellet, mjølke og lære å lage brimost frå botnen av.

I tillegg arrangerer vi fleire dagsturar til verksemdar og landbruk, der du får nye perspektiv og fagleg påfyll utanfrå.

Kompetanse for en trygg og lønnsom lokalmatproduksjon
- gjennom kurs, fagdagar og besøksordning.
www.kompetansenettverklokalmat.no

Foto: Morten Wanvik

Bygg vidare på kompetansen din
– med våre grøne og gastronomiske utdanningar

Fagskulen Vestland
Vestland fylkeskommune

UTDANNING OG TILBOD

Utdanninga tilsvargar Vg2 og Vg3, og føreset at du har eitt av følgjande grunnlag:

- fullført Vg1 Naturbruk (etter Kunnskapsløftet)
- fullført Grunnkurs Naturbruk (Reform 94)
- tilsvarande kompetanse gjennom praksis

FAGOMRÅDE VG2	INNHALD
Produksjon og tenesteyting	Jordkultur, plantekultur, husdyr, teknikk
Forvalting og drift	Naturkartlegging, skogbruk, prøvefiske, økonomi, omsetnad, innhausting, lagring, jordforbetring
Yrkesfagleg fordjuping	Vel to fag: hagebruk, hest, gartneri, husdyr, maskin eller foredling. Praktisk arbeid + fordjupingsoppgåve

FAGOMRÅDE VG3	INNHALD
Plantefag	Planleggje, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeid i jord- og plantekulturar i både fleirårige og eittårige produksjonar. Skjøtsel, bruk, beiting og hausting i skog, utmark og kulturlandskap.
Husdyrfag	Stell av drøvtyggjarar og andre produksjonsdyr med omsyn til avl, føring, anatomi, fysiologi, dyreatferd, dyrevelferd og dyrehelse
Økonomi og gardsdrift	Kunnskap om samanhengen mellom ressursbruk og det å forvalte ressursane for framtida, både for den enkelte og for fellesskapet

Gjennom ei veksling mellom teori og praksis får du kunnskap som er relevant, handfast og direkte knytt til livet på gard og i naturen.

KVA KAN EG BLI?

Etter å ha vore elev på Sogn Jord- og Hagebruksskule har ein mange moglegheiter vidare, sidan skulen gir ei praktisk og berekraftig landbruksutdanning. Kva du kan bli, kjem litt an på kva du vel å gjere etterpå – jobbe direkte eller studere vidare.

JOBBE DIREKTE ETTER SKULEN:

- Gardsdrift (bonde, gardbrukar, avløysar)
- Hagebruk (gartnar, grønsaksdyrking, frukt- og bærproduksjon)
- Økologisk landbruk og småskalaproduksjon
- Dyrehald (sau, geit, kyr, høns osv.)
- Arbeid på andelsgardar, marknadshagar, økologisk drivne gardar
- Inn på tunet-tilbod (arbeid med menneske på gard)

STUDERE VIDARE:

- Fagutdanning i landbruk eller gartnarfag
- Folkehøgskuleår med natur, friluftsliv eller berekraft
- Universitet/høgskule, til dømes:
- Naturforvaltning
- Landbruksfag
- Økologi og miljø
- Landskapsarkitektur
- Matproduksjon og ernæring

UTDANNINGA GIR OGSÅ GRUNNLAG FOR:

- Gründerverksemd (start eigen gard, foredling av mat, lokalmat)
- Reiseliv og gardsturisme
- Arbeid med berekraft og miljø
- Jobbar i organisasjonar eller prosjekt innan klima og landbruk

Landbrukstenester Sogn
Vår beredskap - Din tryggleik

Vi tek vare på bonden

Vi sørger for tryggleik på garden når du treng hjelp – enten ved akutte situasjonar eller når du skal ha fri. Våre kvalifiserte vikarar tek godt vare på både garden og dyra, og kan stille på kort varsel.

Vi hjelper deg med

Kvalifisert arbeidskraft
Beredskap ved sjukdom og kriser
Personaladministrasjon i Webtemp
Forsikringsordningar gjennom NLT
Papirarbeid, søknader og regelverk
Kurs, opplæring og generell støtte
Lønn, HR og HMS

www.landbrukstenester-sogn.no

SKULETILBOD OG MILJØ

Miljøet på skulen er lite og tett, noko som gir god oppfølging og sterke relasjonar mellom elevar og lærarar. Kvardagen er prega av samarbeid, praktisk arbeid og eit felles engasjement for natur, berekraft og landbruk. Elevane bur ofte nær kvarandre og deltek i både faglege og sosiale aktivitetar, noko som skaper eit inkluderande og trygt fellesskap.

SJH tilbyr ei praktisk, allsidig utdanning i eit nært og engasjerande miljø.

Brentholt Geitost
Hol ysteri
www.holysteri.no

Haugaland Meieri

Haugaland Meieri er det lille gårdsmeieriet som produserer økologiske oster. Melken kommer fra Nordheim Gård, som ligger ned mot Karmsundet i Karmøy kommune.

Telefon: 91842815 • **E-post:** ingtysver@gmail.com

AURLAND, OMGJEVNADER OG AKTIVITETAR

Likar du å vere ute i naturen, har du kome til rette staden. Skulen ligg heilt spesielt til, midt i verdsarvnaturen i Aurland – omgjeven av bratte fjell, levande kulturlandskap og Sognefjorden.

Hit kjem menneske frå heile verda for å oppleve landskapet. Sjølv om Aurland er ei lita bygd, skjer det alltid noko. Enten du er interessert i friluftsliv, idrett, handverk eller andre aktivitetar, finst det mange lokale tilbod og initiativ. Elevane er også flinke til å skape sitt eige sosiale liv – med bålkveldar, badstue, turar i nærområdet og spontane samlingar.

Her veks både vennskap og fellesskap fram, i takt med kvardagen. Hjå oss får du ikkje berre ei utdanning i naturbruk – du får erfaringar, relasjonar og minne som varer lenge etter skuletida er over.

Marianne Bakeri & Kafè

Der elv møter fjord på Aurlandsvangen

Fersk bakst og heimelaga mat
laga av gode, naturlege råvarar
– og sjølvstekt knallgod kaffi.
Lokalt, sesong og økologisk

mariannebakeri.com

Aurland kommune
-det naturlege valet

aurland.kommune.no

MED SKULEGARDEN OG BYGDA SOM KLASSEROM

Skulegarden er det sentrale klasserommet for elevar på naturbruk ved skulen vår. Mykje av undervisninga er lagt opp som praktisk arbeid. Dette for å gi eit godt og realistisk grunnlag for dei som skal drive ein økologisk gard.

Elevane har faste turnusar med stell av husdyra: kyr, geiter, sauer og hestar. Om våren kan du vere med på lammingsvakter i sauehuset. Noko av dyrestellet skjer utanom den vanlege skuletida, men blir rekna som ein del av undervisninga.

På ein liten skule samarbeider vi tett på tvers av fag. Lærarane er òg aktive fagfolk på skulegarden, og du møter fleire av dei både i klasserommet og i det praktiske arbeidet. Gjennom prosjekt utviklar vi læringsarenaer på garden, i utmarka og i regionen. Slik får du ei sterk kopling mellom teori og praksis – og tilgang til dyktige fagfolk frå fleire miljø.

FOREDLING – LOKAL VERDISKAPING OG BEREDSKAP

Foredling er ein viktig del av både skulegarden og undervisninga. Kompetansenettverket Lokalmat Vest er knytt til skulen og bidreg til eit sterkt fagmiljø. I undervisningsystemet får Vg3-elevane arbeide med mjølkeforedling. Her blir det arrangert årlege kurs og eit samlingsbasert fagskuletilbod i handverksysting. Skulen har òg lange tradisjonar for å lage eplejuice til eige bruk og for sal.

FRÅ RÅVARE TIL KUNDE

Gjennom undervisninga og gardsdrifta får du innblikk i mange typar produksjon. I gardsbutikken sel skulen eigne grønsaker, poteter, frukt, bær, honning, mjølk, kjøt, blomar og foredla produkt. Ein eigen ostedisk og eit stort plantesal kvar vår trekkjer mange kundar. Slik får du sjå heile vegen frå råvare og produksjon til sal og kundemøte.

UTMARKA – EIN VIKTIG RESSURS

Skulen har tilgang til store utmarksområde i fjellet og eiga hytte i Rausmesdalen. Kyr, geiter og sauer blir sleppte på beite kvar sommar, og ein geitestøl er under etablering. Utmarka gir òg tilgang til fiskevatn og jakt som elevane får ta del i. Gjennom Sinjarheim SA samarbeider vi med Aurlandsdalen sine vener og grunneigarar om fjellgarden Sinjarheim.

På sommarkurset i Vg3 er buføring av geitene, mjølking og ysting ein del av opplegget.

Nyt naturen på huden

Me plukkar viltvoksande plantar, brukar biene våre sine råstoff, og produserer økologiske produkt for hand.

vossabia.no

SOMMARKURS – EIN VIKTIG DEL AV VG3

Skuleåret startar med eit sommarkurs på om lag tre veker.

- oppstart ca. 20. juni
- praktisk arbeid med åkerbruk, stølsdrift, dyrestell og foredling
- undervisning ute i felt

Etter sommarkurset får du ferie fram til skulestart rundt 20. august.

På sommarkurset deltek du i praktiske øvingar og markvandringar. Du følgjer utviklinga i kulturvekstane og lærer kva stell dei treng i ein viktig del av vekstsesongen.

Du arbeider mest med grønsaker, poteter og veksthus. Samtidig får du følgje kulturane du arbeidde med på Vg2, og sjå korleis dei utviklar seg gjennom sommaren.

På ein lengre skuletur besøker vi økologiske gardar i andre landsdelar. Elevgruppene får òg nokre dagar med stølsdrift på Sinjarheim i Aurlandsdalen, med geitemjølking og ysting på tradisjonelt vis.

*Sjå video frå
Sinjarheim*

Ti gode grunnar til å velje SJH

1. LÆRING GJENNOM PRAKSIS

Hjå oss er skulegarden sjølve klasserommet. Du lærer ved å gjere – med dyr, jord og natur som arbeidsfelt. Dette gir solid erfaring og ei realistisk forståing av økologisk landbruk.

2. STERK KOPLING MELLOM TEORI OG PRAKSIS

Undervisinga knyter fagkunnskap direkte til praktisk arbeid. Du ser samanhengane og utviklar kompetanse du faktisk får bruk for vidare.

3. VARIERT OG ALLSIDIG OPPLÆRING

Du får arbeide med fleire produksjonar: husdyr, planteproduksjon, foredling og utmark. Dette gir brei kompetanse og mange moglegheiter vidare.

4. LEVANDE FAGMILJØ

Lærarane er aktive fagfolk i gardsdrifta. Du blir ein del av eit engasjert miljø med høg kompetanse og ekte interesse for faget.

5. UNIKE LÆRINGSARENAER

Skulen nyttar garden, utmarka og bygda som læringsarena. Du får erfaring med beitebruk, stølsdrift, jakt og fiske – ressursar som er viktige i norsk landbruk.

6. FOKUS PÅ BEREKRAFT OG ØKOLOGI

Skulen er leiande innan økologisk landbruk. Her lærer du å drive på naturen sine premisser, med fokus på berekraft og framtidsretta løysingar.

7. FOREDLING OG VERDISKAPING

Du lærer å foredle eigne råvarer, til dømes mjølk og frukt. Dette gir innsikt i lokal verdiskaping og moglegheiter for eigen næringsverksemd.

8. GARDSBUTIKK OG MARKNADSERFARING

Gjennom skulen sin eigen butikk får du erfaring med sal og kundekontakt – viktig for deg som vil satse på småskala produksjon.

9. GODT SOSIALT MILJØ

Ein liten skule gir tett oppfølging, gode relasjonar og eit inkluderande fellesskap.

10. EI UTDANNING FOR FRAMTIDA

Du får praktisk kompetanse, fagleg tryggleik og eit godt grunnlag for vidare utdanning eller arbeid innan landbruk, matproduksjon og naturbruk.

*Her får du lære med hovud, hjarte og hender
– i eit ekte og meningsfylt læringsmiljø.*

SJH

Sogn Jord- og Hagebruksskule

Skulevegen 24, 5745 Aurland

E-post: sjh@vlfk.no

Tlf.: 57 63 71 00 i opningstida
måndag–fredag: kl. 8:00-15:30

www.sjh.vgs.no

Følg oss på Facebook og Instagram

Sogn Jord- og Hagebruksskule
Vestland fylkeskommune